

Målanalys av regionala utvecklingsstrategin och områdesstrategier i Region Skåne

Jonas Frykman
Reglab Masterclass Leda omställning
Stockholm, den 10 april, 2024

GENOMFÖRDES AV RAMBOLL PÅ UPPDRAG AV REGION SKÅNE 2022

Sara Sandberg

Anna Balkfors

Frida Lindqvist

Jonas Frykman

Läs mer om analysen:

https://utveckling.skane.se/siteassets/rus/dokument/malanalys_region-skane_agenda-2030_utan-bilagor.pdf

Agenda 2030, RUS och områdesstrategier – målanalys

Syfte: Öka kunskap och förståelse i **vilken grad** RUS och områdesstrategier **bidrar till** Agenda 2030 samt om det finns **områden som kan stärkas** för att den regionala utvecklingen i Skåne ytterligare ska bidra till agendan.

- **Regional utvecklingsstrategi (RUS): Det öppna Skåne 2030**
- Regionplan för Skåne 2022–2040 (granskningshandling)
- Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt
- Regional strategi för långsiktigt hållbar kompetensförsörjning i Skåne
- Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050
- Klimat- och energistrategi för Skåne
- Regional kulturplan för Skåne 2021–2024

Målanalys

Region Skåne och Agenda 2030

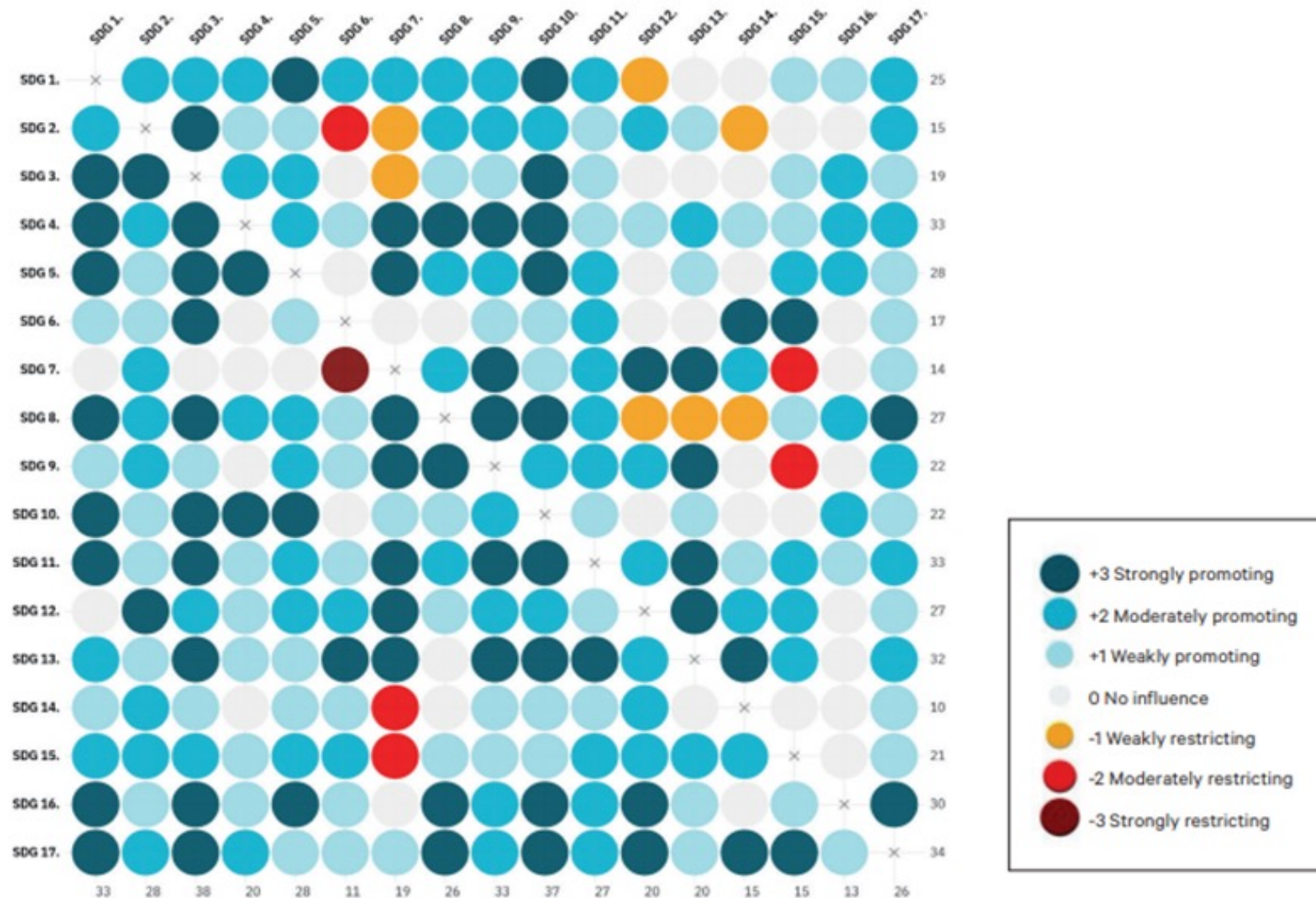
En målanalys av kopplingarna mellan Agenda 2030, den regionala utvecklingsstrategin och områdesstrategier.

Stöd för att integrera arbetet med målkonflikter och synergier i ordinarie arbetet

Stöd för att identifiera potentiella målkonflikter och synergier

SDG synergies

(Stockholm
Environment
Institute 2021)

Bidrar den regionala utvecklingen till Agenda 2030 och de globala målen?

Bidrar den regionala utvecklingen till att uppfylla följande principer ur Agenda 2030

Olika steg i målanalysen

1. Analys av kopplingarna mellan de 17 globala målen (och 169 delmålen) och mål och ambitioner i RUS och områdesstrategierna. (textanalys och mappning)
2. Gapanalys av vilka av de 17 globala målen och 169 delmålen som är framträdande (grön), nedtonade (gul) eller frånvarande (röd) i RUS och områdesstrategierna.
3. Identifiering av faktiska och potentiella målkonflikter och synergier i RUS utifrån Agenda 2030 och de globala målen.
4. Analys av respektive områdesstrategi och den har potential att förstärka respektive försvaga visionsmålen i RUS utifrån strategiernas potentiella bidrag till Agenda 2030 och de globala målen.
5. Analys av områden som RUS och områdesstrategierna kan stärka för att i högre grad bidra till Agenda 2030.

RUS kopplar till 17 mål och till 97 delmål

En rödfärgad ruta = Det finns inte någon koppling mellan strategin och det globala målet.

En gulfärgad ruta = Det finns kopplingar men dessa är nedtonande och framgår inte tydligt i strategin.

En ljusgrön ruta = Det finns vissa tydliga kopplingar mellan strategin och det globala målet.

En klargrön ruta = Det finns tydliga kopplingarna mellan strategin och det globala målet.

	RUS som helhet	Visions mål 1	Visions mål 2	Visions mål 3	Visions mål 4	Visions mål 5	Visions mål 6
1 INGEN FATTIGDOM	Nedtonat	Ja, i viss grad	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
2 INGEN HUNGER	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Nedtonat	Nej	Nej
3 HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Nedtonat	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad
4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA	Ja	Ja	Ja	Ja, i viss grad	Nej	Nedtonat	Ja, i viss grad
5 JÄMSTÄLLHET	Nedtonat	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja, i viss grad

6 RENT VATTEN OCH SANITET	Ja	Nedtonat	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej
7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja
8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	Ja	Ja	Ja	Ja	Nedtonat	Nedtonat	Ja, i viss grad
9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	Ja	Nej	Ja	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja
10 MINSKAD OJÄMNHET	Ja, i viss grad	Ja	Nedtonat	Nedtonat	Nej	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad
11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN	Ja	Ja	Nedtonat	Ja	Ja, i viss grad	Nej	Ja, i viss grad
12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	Ja	Nedtonat	Ja	Ja	Ja	Nej	Nedtonat
13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	Ja	Nej	Ja, i viss grad	Ja	Ja	Nej	Nej
14 HAV OCH MARINA RESURSER	Ja	Nedtonat	Nej	Ja, i viss grad	Ja	Nej	Nej
15 ÖKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD	Ja	Ja	Nedtonat	Ja	Ja	Nej	Nej
16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN	Nedtonat	Ja, i viss grad	Nej	Nedtonat	Nej	Ja	Nej
17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP	Ja	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Nedtonat	Nej	Ja	Ja

Framträdande globala mål

Nedtonade globala mål

Principer

Partnerskapet framträdande

Alla dimensioner av hållbar
utveckling lyfts fram

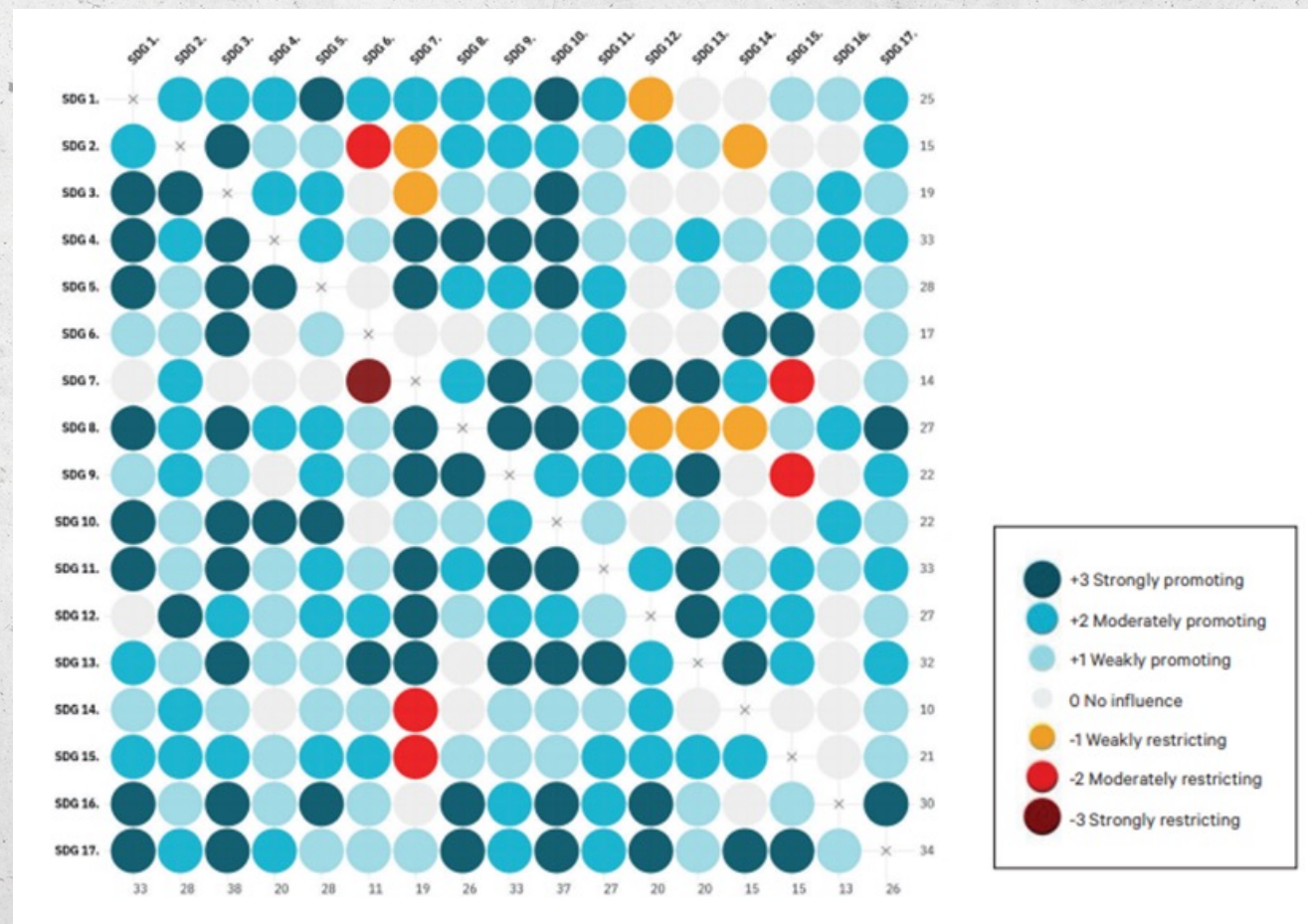
Höga ambitioner inom flera
områden

Global påverkan kan synliggöras
mer tydligt

”Ingen kan lämnas utanför” –
endast inom vissa visionsmål

Målkonflikter och målsynergier i RUS

- Hållbar markanvändning
- Hållbar tillväxt
- Social hållbarhet

Agenda 2030 och sex områdesstrategier – målanalys

Regionplan för Skåne 2022–2040 (granskningshandling)

Skånes innovationsstrategi för hållbar tillväxt

Regional strategi för långsiktigt hållbar kompetensförsörjning i Skåne

Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050

Klimat- och energistrategi för Skåne

Regional kulturplan för Skåne 2021–2024

Områdesstrategier kopplar till samtliga globala mål

	RUS	Innovati on	Klimat & energi	Region- plan	Kultur	Kompet ens	Transpo rt
1 INGEN FATTIGDOM 	Ned-tonat	Nej	Nej	Ned-tonat	Ned-tonat	Nej	Nej
2 INGEN HUNGER 	Ja, i viss grad	Ja	Ja	Ned-tonat	Nej	Nej	Nej
3 HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ned-tonat	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Nej	Ja, i viss grad
4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA 	Ja	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ned-tonat	Ja	Ja	Ned-tonat
5 JÄMSTÄLLHET 	Ned-tonat	Nej	Nej	Nej	Ned-tonat	Ja, i viss grad	Nej
6 RENT VATTEN OCH SANITET 	Ja	Ned-tonat	Ned-tonat	Ja	Nej	Nej	Nej
7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA 	Ja	Ned-tonat	Ja	Ned-tonat	Nej	Nej	Ja, i viss grad
8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT 	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja, i viss grad	Ja	Ja, i viss grad

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR 	Ja	Ja	Ja	Ja, i viss grad	Ned-tonat	Ned-tonat	Ja, i viss grad
10 ÖKAD LJÄMLIKHET 	Ja, i viss grad	Nej	Ned-tonat	Ja	Ja	Ja	Ja
11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN 	Ja	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Ja	Ja, i viss grad	Nej	Ja
12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION 	Ja	Ja	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja
13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA 	Ja	Ned-tonat	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja, i viss grad
14 HAV OCH MARINA RESURSER 	Ja	Ned-tonat	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej
15 ÖKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD 	Ja	Ned-tonat	Ned-tonat	Ja	Nej	Nej	Ned-tonat
16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN 	Ned-tonat	Nej	Nej	Ja, i viss grad	Ja, i viss grad	Nej	Ned-tonat
17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP 	Ja	Ja, i viss grad	Ned-tonat	Ja, i viss grad	Ja	Ja, i viss grad	Nej

Exempel: Regionplan för Skåne 2022–2040

Helhetsbedömning

Koppling till 16 globala mål (ej jämställdhet)

Partnerskapet lyfts fram som betydelsefullt

Avsaknad av beskrivning hur planen påverkar omvärlden (särskilt miljö- och klimatområdet).

Alla dimensioner av hållbar utveckling lyfts fram och problematiseras – avsnitt kring målkonflikter och synergier

Social hållbarhet omnämns endast i liten utsträckning.

Trygghet, hälsa och social inkludering skulle kunna vara mer framträdande. Även jämställdhet och jämlikhet

Mappning av globala mål

	Regionplan
1 INGEN FATTIGDOM	Ned-tonat
2 INGEN HUNGER	Ned-tonat
3 HÄLSA OCH VÄLBETYNANDE	Ja, i viss grad
4 GOD UTBILDNING FÖR ALLA	Ned-tonat
5 JÄMSTÄLLHET	Nej
6 RENT VATTEN OCH SANITET	Ja
7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA	Ned-tonat
8 ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT	Ja

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR	Ja, i viss grad
10 MINSKAD OJÄMKHET	Ja
11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN	Ja
12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION	Ja
13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	Ja
14 HAV OCH MARINA RESURSER	Ja
15 ÖKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFOLD	Ja
16 FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN	Ja, i viss grad
17 BENÄMNFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP	Ja, i viss grad

Områdesstrategier både förstärker och försvagar RUS mål och ambitioner utifrån Agenda 2030

Förstärker

Globalt mål som RUS kopplar till återfinns i hög grad i områdesstrategin. Stärker förutsättningarna för att RUS bidrag till agendan ska kunna förverkligas.

Försvagar

Globalt mål som RUS kopplar till, återfinns inte i områdesstrategin. Försvagar förutsättningarna att bidra till det globala målet.

Outnyttjad potential

Avsaknad av ett eller flera globala mål i en områdesstrategi innebär att det finns tydlig potential till hållbarhetssynergier, mellan RUS och områdesstrategin, som inte nyttjas.

Slutsats: Starka kopplingar till Agenda 2030 men det finns utvecklingsområden

RUS och områdesstrategiernas mål och ambitioner är kopplade till 17 globala mål och innefattar (i olika grad) olika dimensioner av hållbar utveckling.

RUS mål och ambitioner inom hållbar utveckling stärks för det mesta (inte alltid) genom områdesstrategierna

Utbildning, arbete och tillväxt, infrastruktur, hållbara städer och samhällen samt energi- och klimatfrågor är områden som synliggörs

Partnerskapet är ett framträdande perspektiv

Vissa aspekter av social hållbarhet (ex. jämställdhet/jämlikhet), miljömässig hållbarhet (ekosystem) och Skånes globala påverkan bör synliggöras i högre grad.

Tydligare belysning av vissa målkonflikter och potential att nyttja fler synergier

Rekommendationer för det fortsatta arbetet

Likställa arbetet för hållbar utveckling med arbetet att bidra till **Agenda 2030** i alla centrala styrdokument (ex budget)

Integrera olika hållbarhetsdimensioner i den regionala utvecklingen i samband med nulägesanalys och konsekvensbedömning utifrån olika aspekter av hållbar utveckling.

Utreda och konkretisera på vilket sätt som **social hållbarhet** kan integreras mer tydligt och om det finns skäl att ta fram en särskild områdesstrategi för social hållbarhet.

Säkerställa att **områdesstrategierna bidrar till att förverkliga RUS visionsmål** inom hållbar utveckling och att det går att följa upp målen på ett bra sätt.

Stärka partnerskapet genom att öka involveringen av andra aktörer i arbetet med strategierna

Använda etablerade metoder och verktyg som finns för att integrera hållbar utveckling i styrning och ledning i regionens löpande arbete med hållbar utveckling.

Metoder och verktyg

SVENSK STANDARD
SS 854000:2021

Styrning och ledning för hållbar utveckling i kommuner och regioner – Vägledning för genomförandet av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling

Governance and management for sustainable development in municipalities and regions – Guidance for the implementation of the UN's 2030 Agenda for Sustainable Development

SIS Svenska
Institutet för
Standarder

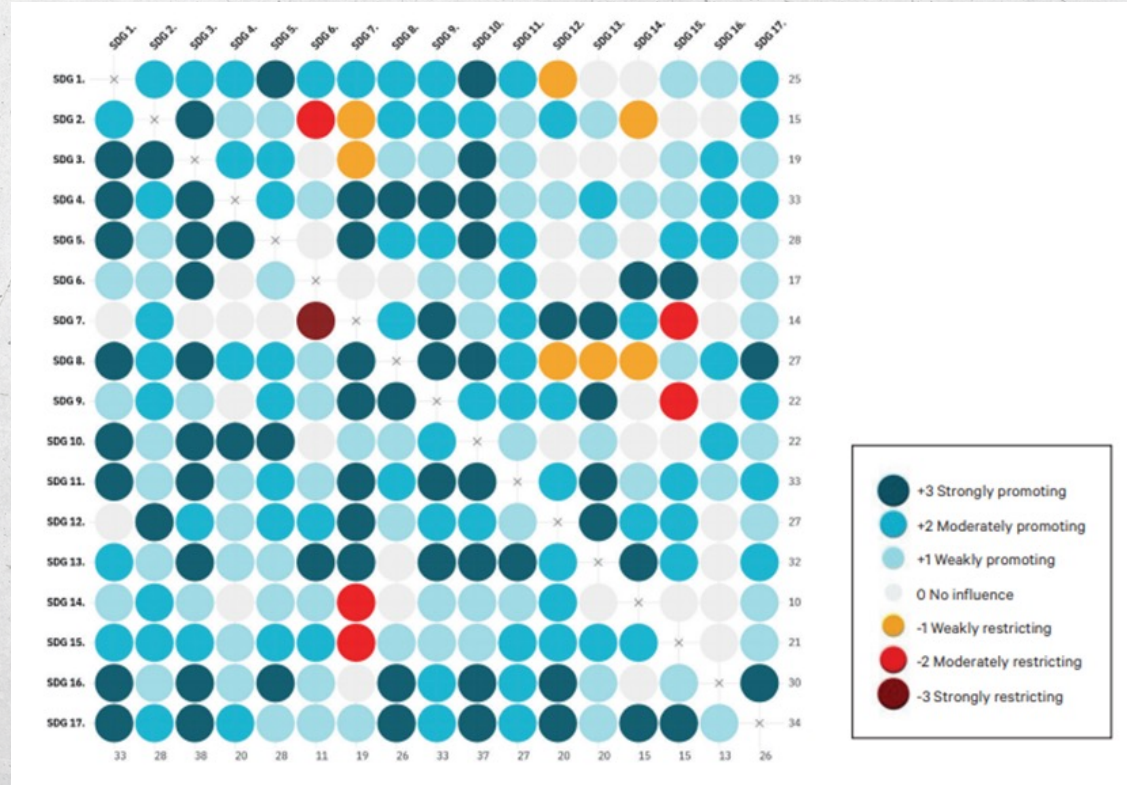
Språk: svenska/Swedish
Utgåva: 2
This preview is downloaded from www.sis.se. Buy the entire standard via <https://www.sis.se/sis/854000/1232>

Världens agenda

– VÅR AGENDA!

Kunskaps- och
metodstöd för
kommuner
och regioner
i arbetet med
Agenda 2030 &
Globala målen

LOKALA
SVERIGE

Mina medskick

Tänk om – Öka kunskapen om hållbar utveckling
och att vi behöver ställa om

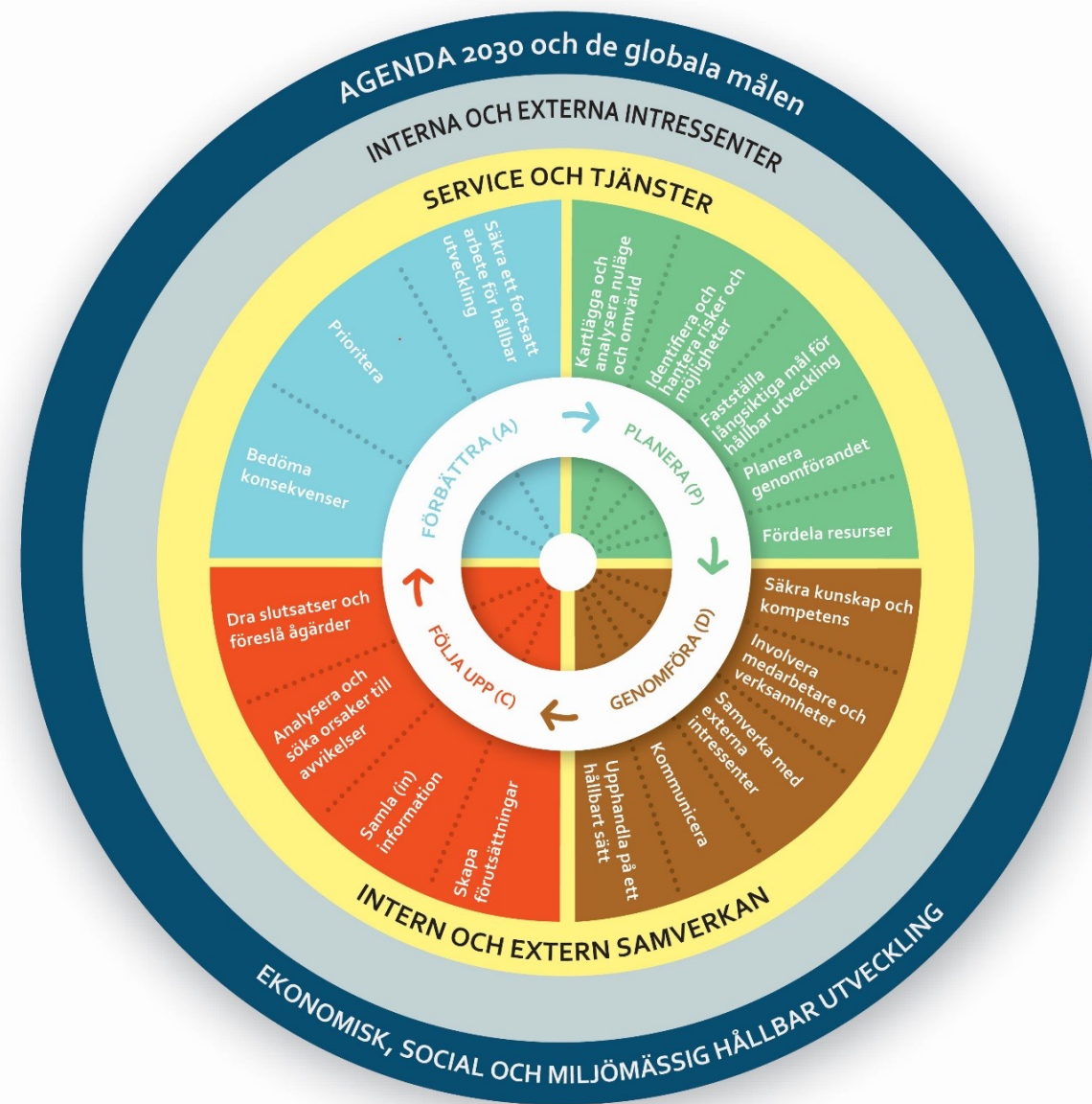
Styr om – Integrera agendan och hållbar
utveckling i styrning och ledning

Ställ om – Agera inom de frågor ni kan påverka
på ett sätt som bidrar till Agenda 2030

Styr om utifrån PDCA-hjulet

”PDCA-modellen består av fyra delar som organisationer kan använda för att uppnå ständig förbättring:”

- a) Planera
- b) Genomföra
- c) Följa upp
- d) Förbättra

Sluta med att göra det som strider
mot hållbar utveckling

Skruva på det ni redan gör så att
det bidrar till hållbar utveckling

Göra ännu mera av det som ni
redan vet bidrar positivt

Tack för mig!

Jonas Frykman

Processledare, Reglab

Jonas.frykman@skr.se

